

2025-06-23

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@re-geringskansliet.se

cc till: siri.saeed@regeringskansliet.se

KN2025/00748 och KN2025/00567. SÖRABs remissvar på SOU 2025:22 Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet och hemställan från Konkurrensverket om företagskoncentrationer

SÖRABs dnr: SÖ2025-20

Inledning

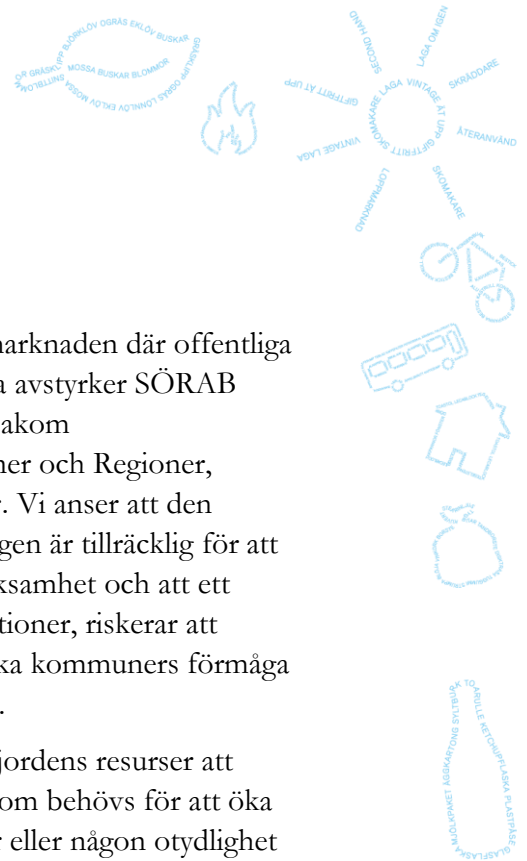
SÖRAB är ett regionalt avfallsbolag som ägs av kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna. SÖRABs uppdrag är att på ett miljöriktigt och rationellt sätt ta hand om det kommunala avfall som uppkommer i ägarkommunerna, med undantag för Stockholm. SÖRAB tar även emot verksamhetsavfall från privata företag samt tillhandahåller ytor på Löt Avfallsanläggning i Vallentuna för behandling av förorenade jordmassor.

I linje med vårt certifierade ledningssystem inom kvalitet och miljö (ISO 9001 och 14001) bedriver SÖRAB ett systematiskt arbete för att minska den miljöpåverkan som insamling, förädling, återvinning och avsättning av avfallet ger upphov till.

Tillsammans med våra ägarkommuner samarbetar vi bland annat inom ramen för den gemensamt framtagna avfallsplanen som tar sin utgångspunkt i cirkulär ekonomi och att det ska vara lätt att göra rätt, helt i linje med SÖRABs vision *Vi får jordens resurser att räcka längre*.

SÖRAB är medlem i branschorganisationen Avfall Sverige och en av SÖRABs styrelseledamöter är även förtroendevald ledamot i Avfall Sveriges styrelse.

SÖRAB har tagit del av betänkandet *Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet och hemställan från Konkurrensverket om företagskoncentrationer*. Vi vill lämna nedanstående synpunkter.

Sammanfattning

SÖRAB värdesätter en sund och effektiv konkurrens på marknaden där offentliga och privata aktörer verkar på lika villkor. På grund av detta avstyrker SÖRAB utredningens förslag på ett antal punkter, samt ställer sig bakom branschorganisationerna Avfall Sverige, Sveriges Kommuner och Regioner, Sobona samt i tillämpliga fall Energiföretagens synpunkter. Vi anser att den nuvarande regleringen i kommunallagen och konkurrenslagen är tillräcklig för att hantera eventuell konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet och att ett implementerande av betänkandet snarare, trots goda intentioner, riskerar att motverka syftet om effektiv konkurrens och i stället urholka kommuners förmåga att fullgöra sitt samhällsuppdrag till gagn för medborgarna.

Alla kommunala avfallsbolag har en stor utmaning i att få jordens resurser att räcka längre, och för att kunna skapa de cirkulära system som behövs för att öka återvinning och återbruk får det inte finnas några gråzoner eller någon otydlighet kring hur en kommun kan skapa cirkulära affärer som gynnar kommunen och kommunens medborgare. Med betänkandets formuleringar skapas stora osäkerheter och risker samtidigt som stora administrativa bördor läggs på de kommuner som vill vara i framkant. Vi ser att detta förslag skulle göra riskerna så höga och administrationen så kostsam att det i många fall inte skulle vara värt för kommuner och kommunala bolag att våga prova nya cirkulära angreppssätt.

Synpunkter

Våra huvudinvändningar mot förslagen är följande:

1.1, 3 §: Förbud mot otillbörlig offentlig säljverksamhet (LOS)

Vi avstyrker förslaget om att införa ett förbud mot otillbörlig offentlig säljverksamhet. Den föreslagna lagen är alltför otydlig och riskerar att skapa osäkerheter och tillämpningsproblem.

Begrepp som "otillbörlig påverkan" och hur "marknaden" ska definieras är oklara. Det nämns bland annat att blotta närvaron av en offentlig aktör på en marknad skulle kunna medföra otillbörlig påverkan (s. 346), vilket vi ser som en alldeles för låg tröskel. Detta skapar osäkerhet och oförutsägbarhet för kommunala verksamheter att på förhand bedöma vad som kan och vad som inte kan vara tillåtet.

SÖRAB anser att det i regleringen av offentlig säljverksamhet behöver förtydligas att kommunal försäljning av avfall och produkter som ligger inom ramen för det kommunala avfallsansvaret inte kan träffas av begränsningar. Kommunerna har ett lagstadgat ansvar att hantera avfall och säkerställa en hållbar avfallshantering. Försäljning av produkter och material som är ett resultat av förberedelse för återbruk och återvinning är kompetensenligt och eventuella intäkter går tillbaka till kommun och medborgarna. En begränsning av sådan verksamhet riskerar också

